

Verslag **Bijeenkomst Duurzame accommodaties fase 2**

Datum: 19-10-2015
Tijd: 19.30 – 21.05 uur
Plaats: Gemeenschapshuis Broeksittard
Aanwezig:
Namens de gemeente: Corry de Koster (projectmanager)
May Jung (stadsdeelmanager)
Frans Drissen (projectmedewerker)

Vertegenwoordigde organisaties: Wijkplatform Vrangendael
KBO Overhoven
Scouting Don Bosco
Wijkplatform Broeksittard
Oos Kaar
Wijk de Baandert
Wijkplatform Kemperkoul
Burgerkracht Sittard-Oost
Wijkplatform de Baandert
JBC de Buut
Gemeenschapshuis Broeksittard

1. Introductie

May Jung heet iedereen namens de gemeente Sittard-Geleen van harte welkom op deze bijeenkomst en stelt de vertegenwoordigers namens de gemeente voor. Het doel van deze avond is om samen, aan de hand van de samenvatting van de analyse van de uw buurt, na te denken en te praten over de toekomst maatschappelijke accommodaties binnen de gemeente. Dat gebeurt de komende periode in alle twaalf clusters van buurten/wijken/kernen. Vervolgens geeft hij het woord aan Corry de Koster voor een presentatie over de inhoud en stand van zaken van de bestuursopdracht Duurzame accommodaties.

Er wordt een verslag opgesteld dat zal worden verspreid onder de aanwezigen.

2. Presentatie

Aanleiding

In de eerdere bijeenkomsten is een filmpje getoond, dat duidelijk aangeeft wat de aanleiding is voor de bestuursopdracht. De bevolkingssamenstelling wijzigt. Er komen steeds meer ouderen die ouder worden en steeds minder jongeren. Maar ook andere ontwikkelingen zijn van invloed, zoals toenemende mobiliteit, digitalisering van de samenleving en individualisering. Dat is van invloed op het gebruik van accommodaties en leidt nu al tot leegstand.

De gemeente wil deze ontwikkelingen niet op zijn beloop laten en daarom samen met het maatschappelijk veld een toekomstvisie voor het geheel aan maatschappelijke accommodaties samenstellen.

Invalshoeken

Invalshoeken daarbij zijn: Accommodaties moeten

- geschikt zijn voor de activiteiten die er in plaatsvinden nu en in de toekomst;
- niet te groot of te klein zijn, te weinig of teveel;
- op een redelijke afstand liggen voor het soort voorziening, waar het om gaat;

- betaalbaar zijn voor gebruiker en verhuurder.
- Uitgangspunt is verder dat er bestaande accommodaties gebruikt worden om te voorkomen dat er leegstand en verloedering ontstaat.

Minder overheid, meer burger

Het maken van de toekomstvisie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de verschillende stappen van het plan van aanpak is dan ook steeds een interactief traject ingebouwd voor overleg met het maatschappelijke veld.

In het voorjaar zijn er twaalf bijeenkomsten geweest waarbij de uitgangspunten voor de toekomstvisie ter discussie stonden. Op basis daarvan heeft de gemeenteraad op 8 juli 2015 het Beleidskader Duurzame accommodatie vastgesteld. In het traject dat nu plaatsvindt, wordt getoetst of de analyse die de gemeente van elk cluster gemaakt heeft juist is en wat toepassing van het beleidskader betekent.

Dat moet leiden tot een toekomstvisie die in december in de gemeenteraad wordt behandeld en die richting geeft, dus nog geen keuzes maakt op accommodatieniveau, maar wel aangeeft welke kant het opgaat. Wat zien we? Zitten we inderdaad te ruim in ons jasje voor wat betreft aantal accommodaties en/of bezettingsgraad? Waar is er te veel of te weinig van? Valt al iets zeggen over accommodaties zelf? Liggen er zaken vast?

In die toekomstvisie zullen deelopdrachten geformuleerd worden. Die deelopdrachten worden dan in 2016 samen met aanbieders en gebruikers van accommodaties in de verschillende clusters uitgewerkt tot een uitvoeringsplan.

Spreidingsmatrix

Vervolgens wordt de spreidingsmatrix uit het Beleidskader toegelicht. Er zijn voorzieningen waarvan het voldoende is dat ze op stadsdeelniveau of gemeentelijk niveau beschikbaar zijn (zoals grote sporthallen of de schouwburg). Maar er zijn ook voorzieningen waarvan in het Beleidskader is vastgelegd dat ze op clusterniveau of zelfs buurniveau beschikbaar moeten zijn. De grote lijn is dat alleen ontmoetingsruimten nu en in de toekomst op buurniveau (minder dan 6 minuten lopen) beschikbaar moeten zijn. Dat hoeft niet per se in een gemeenschapshuis te zijn, maar kan ook een andere gebouw zijn dat geschikt is als ontmoetingsruimte of ruimte voor bijv. ouderengymnastiek. Voor de overige functies (zoals basisscholen en gemeenschapshuizen) geldt een geleidelijk opschaling naar clusterniveau (minder dan 12 minuten lopen).

Selectiecriteria

Stel dat in een buurt verschillende ontmoetingsmogelijkheden zijn, die slecht bezet zijn en waarvan de exploitatie niet rond is, dan ligt het in de lijn te verminderen. Volgens het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader wordt er dan eerst gekeken naar de geschiktheid van de gebouwen op de volgende aspecten:

- Functionele kwaliteit (Is de accommodatie geschikt of geschikt te maken voor de activiteiten, die er in moeten plaatsvinden?).
- Belevingswaarde en omgevingskwaliteit (Bijv. Is het gebouw toegankelijk, laagdrempelig. Kun je er parkeren? Is omgeving veilig?)
- Duurzame exploitatie (Is de exploitatie voor gebruikers en verhuurder in balans, liefst zonder subsidie? En als er subsidie nodig is dan alleen als de maatschappelijke invulling aan de maat is. Zijn de verenigingen toekomstbestendig (aantal leden, bestuur)?
- Technische kwaliteit (Wordt voldaan aan de wet, aan milieueisen, etc.)
- Afstemming (Is er draagvlak bij aanbieders en gebruikers? Zijn er goede afspraken over beheer van multifunctionele accommodaties?)
- Toekomstperspectief bij voornemen tot afstoten (Zijn er lopende huurcontracten. Is het pand wel of niet gemeentelijk? Is er een andere bestemming voor het gebouw?)

Ook kan er reden zijn voor maatwerk. Bijv. vanwege ligging versus leefbaarheid of dreigende verloedering monumentale panden (vb. Gemmakerk). Ook kan het zijn dat een accommodatie die niet past in spreidingsmatrix, uitstekend wordt benut en daarom sowieso bestaansrecht heeft.

Getrapte besluitvorming

Na analyse op basis van de selectiecriteria, kan het zijn dat er meerdere accommodaties of

geschikt te maken zijn. Hoe dan wordt dan de keuze bepaald? In het Beleidskader is daar voor een getrapte vorm van besluitvorming vastgesteld:

1. De spreidingsmatrix is leidend;
2. Vervolgens wordt bekeken welke bestaande accommodaties geschikt of geschikt te maken zijn;
3. Daarna wordt er een financiële doorrekening gemaakt waaruit het economisch meest voordelige scenario wordt gekozen. Leegstaand vastgoed wordt afgestoten of gesloopt;
4. Afwijking vindt alleen plaats alleen op basis van
 - a. externe financiering van investering of exploitatie en/of
 - b. aantoonbaar draagvlak en gebruik van minimaal 60% en/of
 - c. noodzaak tot instandhouding van beeldbepalende panden en monumenten.
5. Er geldt een overgangstermijn en overgangsregeling van 5 jaar na besluitvorming om de ideale situatie te bereiken.

De Gemmakerk is een voorbeeld van criterium 4.a. en 4.c.

3. CLUSTERANALYSE

De analyse is van tevoren toegezonden en ook voor ieder uitgeprint. Deze wordt in twee delen toegelicht en ter controle doorgenomen. De bewoners en organisaties zijn immers bij uitstek degenen die hun buurt kennen en weten wat er aan activiteiten en accommodaties zijn.

Toelichting t.a.v. het algemene gedeelte a t/m f :

- De algemene karakteristiek is overgenomen uit het stadsdeelprogramma;
- Over het algemeen geldt dat de herkomst van leden en bezoekers voor circa 50% uit de eigen buurt of aangrenzende buurten afkomstig is, behalve bijv. in Centrum Sittard dat een regionale functie heeft;
- De cijfers over bevolkingsontwikkelingen in het cluster zijn afkomstig van het ETIL. Ontwikkelingen zoals nieuwbouw in een buurt zijn hier niet in meegenomen
- In veel voorgesprekken werd vanuit de organisaties aangegeven dat ook zij van oordeel waren dat er nu al actie moet worden ondernomen.
- In Sittard Oost valt op dat de vergrijzing erg hard toeslaat, meer dan in andere delen van de stad.

De analyse onder a t/m f wordt herkend.

Ook de specificatie van huidige accommodaties en gebruikers wordt kort toegelicht.

- Het overzicht is samengesteld aan de hand van verschillende gemeentelijke administraties en een inventarisatie onder 1100 organisaties, waarvan er 700 gereageerd hebben;
- De aangegeven bezetting is geflatteerd. Als één organisatie één ruimte in een multifunctionele accommodatie op en vast tijdstip minimaal eenmaal per twee weken gebruikt, kleurt het vakje rood. Zie bijv. scholen voor primair onderwijs, waarvan het bezettingsoverzicht op de woensdag en in de avonden groengekleurd is.
- Voor een aantal met name genoemde panden geldt het gemeentelijke accommodatiebeleid. Exploitanten of gebruikers krijgen een gemeentelijke subsidie in de huisvestingskosten (bijvoorbeeld in de vorm van subsidie, korting op de huur of een bijdrage in onderhoud).
- Niet bij alle organisaties is de bezettingsgraad opgenomen. Deze organisaties hebben of 1) dit niet doorgegeven of 2) de verdeling is niet van belang.
- Volgens het huidige beleid mag er pas een woning bijkomen als er ook een af gaat. Invulling van het terrein van bibliotheek/muziekschool na gereedkomen Ligne in combinatie met het oud politiebureau en Da Capo is nog niet duidelijk.

De gecorrigeerde versie van de analyse wordt een bijlage bij de raadsnota en is voor iedereen ter inzage. Er is nog een week de tijd om aanvullingen en correcties door te geven via

www.accommodaties@sittard-geleen.nl.

De inventarisatie is echter nog niet compleet. Voor de start van het uitvoeringsplan worden de gegevens aangevuld.

Ook de inventarisatie wordt herkend op enkele aanvullingen na. De volgende correcties worden doorgegeven:

- Wijkplatform Kemperkoul staat genoemd onder Oase, maar hoort daar niet. De notatie van Wijkplatform Kemperkoul bij Basisschool Lahrhof is correct.
- De lijst van gebruikers van gemeenschapshuizen is niet compleet. Aanvullingen zullen worden doorgegeven.
- Scouting Don Boscos in de veronderstelling geen inventarisatieformulier te hebben ontvangen.

Er zijn geen vragen naar aanleiding van de presentatie en analyse.

4. Interactief programma

Na de presentatie worden de deelnemers verzocht aan de hand van kleurkaartjes plaats te nemen aan 3 statafels en een vrije discussie te voeren. Op de tafels liggen plattegronden van het cluster met daarop ingetekend buurtcirkels met een doorsnede van 1 km. Van de rand tot het centrum van de cirkel is minder dan 6 minuten lopen. Ook de verschillende accommodaties zijn aangegeven:

Verzocht wordt om de volgende vragen te beantwoorden:

1. Is het aantal en de plaats van de buurtcirkels correct? (Cirkels correct? Plaats en aantal?)
2. Welke accommodaties zijn het meest geschikt als ontmoetingsruimte en waarom?
3. Bestemming leegkomende gebouwen?
4. Combinatiemogelijkheden van activiteiten? Randvoorwaarden?

Na het interactieve deel worden de bevindingen plenair teruggekoppeld. Iedere groep presenteert zelf de verzamelde inzichten en ideeën aan alle deelnemers.

Resultaten:

- De clusters zijn niet logisch en kunstmatig; er zouden ook uitstulpingen in de cirkels mogelijk moeten zijn.
- De Dr. Nolenslaan loopt dwars door een cirkel. Dit is een barrière. De weg is slecht over te steken. De Dr. Nolenslaan is voor veel bewoners een symbolische grens. De cirkel zou ook Overhoven en een deel van Limbrichterveld kunnen omvatten. Overhoven en Limbrichterveld kunnen bij elkaar gevoegd met locatie Gelderhof als centrale functie. Gelderhof is echter niet zo'n grote accommodatie, maar dat zou mogelijk kunnen worden aangepast.
- In een cirkel valt het Europapark. Daar wonen echter veel jonge mensen die het geen probleem vinden om verenigingen en voorzieningen niet in hun directe omgeving te hebben. Het probleem van accommodaties zal daar pas over 20 jaar gaan spelen. Dug Out zou in de toekomst (over 20 jaar) een ontmoetingsfunctie kunnen krijgen voor Europapark.
- Broeksittard en Vrangendael kunnen bij elkaar gevoegd. De Oase ligt dan het meest centraal.
- Stadbroek en Baandert kunnen gemakkelijk bij elkaar (de 'nieuwe' Baandert). Echter, in het verleden is al geprobeerd om met beide wijken samen projecten op te zetten, hetgeen steeds maar niet lukt. De vraag is of dat in de toekomst wel zal lukken.
- De toegankelijkheid en bereikbaarheid met het openbaar vervoer zijn een eerste vereiste voor accommodaties.
 - De toegankelijkheid binnenshuis van gemeenschapshuis Oos Kaar is voor rollators en rolstoelen niet goed. Deze opmerking wordt echter meteen rechtgezet: er is ook een toilet op de begane grond, maar hiervoor dient een deur te worden geopend. Er ligt inmiddels een verzoek bij de gemeente om de toegankelijkheid van Oos Kaar aan de buitenzijde te verbeteren.

- Indien Gemeenschapshuis Baandert een centrale functie zou krijgen, moet toegankelijkheid beter worden zodat mensen met een rolstoel of rollator zelfstandig naar binnen kunnen (bijvoorbeeld met een personenlift).
- Het meest geschikt is Gemeenschapshuis Broeksittard. Ook geschikt zijn Oase en Oos Zittesj Hoes.
- Grootschaligheid is voor veel ouderen een drempel, kleinschaligheid trekt ouderen aan. Er moet een huiskamergevoel zijn.
- Er zijn gemeenschapshuizen die door particuliere uitbaters worden gerund. Dat levert problemen met het vaststellen van prijzen en de prioritering bij verhuur.
- De stippen van het Patronaat en zwembad zijn op de getoonde kaart verwisseld.
- Organisaties moeten beter gaan samenwerken, de gemeente kan hier voorwaarden aan stellen.
- Bekijken welke verenigingen, die subsidie krijgen van de gemeente, niet meewerken aan de inventarisatie en niet aanwezig zijn bij bijeenkomsten.
- Verenigingen en organisaties bekend maken met elkaar en met elkaar in contact brengen door een 'rondje koffiekant' te organiseren. Bewustwording bij verenigingen creëren.
- Proberen concurrentie tussen verenigingen weg te nemen.
- Sportvereniging Centrum Boys is een vreemde eend in de bijt: de accommodatie is mooi en heeft veel geld gekost, terwijl er maar weinig teams spelen en het beneden de norm van de KNVB. Het complex ligt erg excentrisch. Men had dat geld beter kunnen steken in het toegankelijk maken van de andere accommodaties.

6. Afronding

May Jung vraagt nogmaals binnen een week correcties en aanvullingen toe te sturen. Het verslag zal binnen twee weken worden toegezonden. Op 17 december zal de gemeenteraad de toekomstvisie behandelen. May bedankt iedereen nogmaals voor inbreng en betrokkenheid.

Sittard-Geleen	19-10-2015
Cluster/Team	Beleid, Maatschappij